

H O T Ă R Ă R E A nr.12-57/17
cu privire la contestarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.13-42/17 (III) din 09.06.2017 în privința procurorului Liuba Conșina

29 iunie 2017

mun.Chișinău

Examinând contestația inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor, Vasile Godoroja, și a procurorului pentru misiuni speciale, Ruslan Toma, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-42/17 (III) din 09.06.2017, adoptată în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Buiucani, Liuba Conșina, audiind informația domnului Remus Moroz, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin decizia din 4 aprilie 2017 Inspecția procurorilor a remis Colegiului de disciplină și etică procedura disciplinară în privința procurorului în procuratura mun.Chișinău, Oficiul Buiucani, Liuba Conșina, pentru examinare.

Temei pentru intentarea procedurii disciplinare au servit plângerea cet.Stelian Crivăț și raportul procurorului pentru misiuni speciale, Ruslan Toma, privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu de către procurorul Liuba Conșina, în cadrul conducerii urmăririi penale pe cauza penală nr.2016031972.

Potrivit raportului din 04.04.2017, privind rezultatele verificării sesizărilor procurorului pentru misiuni speciale Ruslan Toma și a cet. Stelian Crivăț în privința procurorului Liuba Conșina, întocmit de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Vasile Godoroja, prin inacțiunile manifestate în procesul gestionării cauzei penale, procurorul a încălcat prevederile următoarelor norme legale:

- art.art.19, 20, 236, 274, 281, 288 din Codul de procedură penală;
- art.38 lit.a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură - „îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu”;
- pct.6.1.1. din Codul de etică al procurorilor, aprobat la Adunarea Generală a Procurorilor (Hotărârea nr.4 din 27.05.2016), potrivit căruia procurorul este obligat „să respecte legislația națională și internațională, practica judiciară și jurisprudența CEDO, actele departamentale, interdepartamentale și ale organelor reprezentative și de autoadministrare ale procurorilor”;
- pct.6.2.1. din Codul de etică al procurorilor, aprobat la Adunarea Generală a Procurorilor prin Hotărârea nr. 4 din 27.05.2016 – potrivit căruia procurorul este obligat „să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție”.

- ordinul Procurorului General nr.9/28 din 11.02.2014 privind respectarea termenului rezonabil la conducerea și exercitarea urmăririi penale.

Analizând în cadrul ședinței din 9 iunie 2017 materialele cauzei disciplinare și audiind explicațiile procurorului Liuba Conșina, prin Hotărârea nr.13-42/17 (III) din 09.06.2017, Colegiul de disciplină și etică a rezumat că materialul probator, administrat și raportat la circumstanțele *de jure* și *de facto* ale cazului, denotă că în acțiunile procurorului vizat nu persistă elementele unei abaterii disciplinare și a încetat procedura disciplinară în temeiul art.51 alin.(1) lit.d) din Legea cu privire la

Procuratură (*cazul când nu a fost comisă o abatere disciplinară*).

La data de 15 iunie 2017 inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Vasile Godoroja, și procurorul pentru misiuni speciale, Ruslan Toma, au contestat, în temeiul art.85 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură, hotărârea Colegiului de disciplină și etică din 09.06.2017 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Liuba Conșina, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, în conformitate cu prevederile art.86 alin.(3) lit.b) din Legea cu privire la Procuratură.

În ședința Consiliului din 29.06.2017 dnii Vasile Godoroja și Ruslan Toma au susținut integral contestația formulată.

Audiind argumentele expuse, examinând contestația depusă, hotărârea Colegiului de disciplină și etică și materialele procedurii disciplinare, Consiliul consideră că hotărârea contestată urmează a fi modificată, din următoarele considerente:

Chestiuni de fapt:

Potrivit sesizărilor procurorului pentru misiuni speciale Ruslan Toma și a cet.Stelian Crivăț, urmate de concluziile Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică, urmărirea penală în cauza nr.2016031972 a fost pornită pe data de 15.08.2016 de către procurorul Liuba Conșina, în baza art.352 alin.(1) Cod penal.

S-a constatat că pe data de 4 aprilie 2016 la Inspectoratul de Poliție al sectorului Buiucani s-a adresat cu plângere cet.Rita Pană, care a solicitat tragerea la răspundere penală a cet.Stelian Crivăț și a cet.Valentin Crivăț, pentru sustragerea bunurilor din apartamentul nr.44, amplasat pe adresa mun.Chișinău, str.Drumul Crucii, 101, (fosta gazdă) care îi aparțin ei și concubinului Mihail Crivăț, decedat la 11.10.2015 /ca rezultat al accidentului rutier/.

La depunerea plângerii, cet.Rita Pană a invocat că părinții concubinului ei decedat au primit cheile de la apartament chiar la locul accidentului rutier. Ulterior, părinții concubinului pe ascuns au sustras din apartament mai multe bunuri.

Prin răspunsul din 27.04.2016 cu nr.9373 cet.Rita Pană a fost informată de către Inspectoratul de Poliție al sectorului Buiucani, că relațiile apărute pe caz poartă un caracter civil, urmând a fi soluționate de către instanța de judecată.

La 31.05.2016, Rita Pană s-a adresat cu plângere la Procuratura sectorului Buiucani, în care și-a exprimat dezacordul cu examinarea plângerii de către Inspectoratul de Poliție.

În cadrul examinării plângerii, procurorul în Procuratura sectorului Buiucani, Ruslan Perevoznic, a întocmit la 04.07.2016 un raport de autosesizare, care a fost expediat împreună cu plângerea cet.Rita Pană la Inspectoratul de Poliție al sectorului Buiucani, pentru examinare în ordinea art.274 din Codul de procedură penală, fiind înregistrat în Registrul nr.1 la 16.07.2016 cu nr.2055.

În cadrul procesului penal, organul de urmărire penală a audiat-o numai pe cet.Rita Pană în calitate de parte vătămată și la 10.08.2016 a întocmit un raport cu propunere de a nu porni urmărirea penală pe caz, din lipsa în acțiunile cet.Stelian Crivăț a elementelor infracțiunii prevăzute de art.186 din Codul penal.

S-a constatat că organul de urmărire penală a omis audierea pe caz a martorilor, stabilirea circumstanțelor legate de funeraliile decedatului Mihail Crivăț s.a., pentru a verifica afirmațiile cet. Rita Pană, descrise în plângere.

Având ca bază materialele superficiale ale procesului penal, la 15.08.2016 procurorul Liuba Conșina a decis pornirea urmăririi penale în temeiul bănuielii rezonabile că cet.Stelian Crivăț și cet.Valentin Crivăț au săvârșit acțiuni de samavolnicie, conform art.352 alin.(1) Cod penal.

În cadrul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală a fost recunoscută și audiată în calitate de parte vătămată cet.Rita Pană. De asemenea, au fost audiați în calitate de martori cetățenii Anna Dosca, Svetlana Crivăț, Petru Pană, Tatiana Gorea, Vasile Bandol, iar la 14.09.2016 a fost audiat în calitate de bănuț cet.Stelian Crivăț, care a pledat nevinovat. La 05.10.2016, a fost efectuată confruntarea între partea vătămată Rita Pană și martorul Svetlana Crivăț.

La 17.10.2016, avocatul părții vătămate, Oxana Ivanov, a contestat prin plângere acțiunile ofițerului de urmărire penală, solicitând recuzarea lui.

Plângerea a fost repartizată spre examinare procurorului Liuba Conșina, care a solicitat cauza penală de la organul de urmărire penală.

Conform datelor din dosar, cauza penală a parvenit în procuratura sectorului Buiucani la 28.10.2016, fiind repartizată procurorului Liuba Conșina.

Prin ordonanța din 28.10.2016, emisă de către procurorul Liuba Conșina, a fost respinsă cererea avocatului O.Ivanov din 17.10.2016.

Careva date despre faptul că avocatul O.Ivanov a fost informată cu privire la decizia adoptată, în materialele cauzei lipsesc.

Totodată, lipsește și dovada returnării cauzei penale organului de urmărire penală, după adoptarea ordonanței din 28.10.2016.

La 13.12.2016, procurorul Liuba Conșina a emis ordonanța de punere sub învinuire în contumacie a lui Stelian Crivăț pentru infracțiunea prevăzută de art.352 alin.(1) din Codul penal, fiindu-i incriminat că, exercitând un drept presupus, în mod arbitrar și manifestând intenție directă, a luat din apartament mai multe bunuri materiale.

În aceeași zi, procurorul Liuba Conșina a dispus efectuarea investigațiilor, în vederea căutării învinuitului.

La 13.12.2016 procuratura sectorului Buiucani a înregistrat cererea avocatului C. Cojocari, depusă în interesele bănuțului Stelian Crivăț, prin care a solicitat scoaterea acestuia de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale.

Prin ordonanța procurorului Liuba Conșina din 13.12.2016 a fost respinsă cererea avocatului C.Cojocari ca neîntemeiată, cauza penală fiind expediată în adresa organului de urmărire penală abia la 30.12.2016, pentru organizarea efectuării urmăririi penale în continuare. Astfel, cauza penală s-a aflat la procurorul Liuba Conșina din 28.10.2016 până la 30.12.2016, perioada în care nu a fost efectuată nici o acțiune de urmărire penală.

Prin ordonanța procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al oficiului Buiucani, Eduard Mașnic, din 25.01.2017, a fost respinsă plângerea avocatului C.Cojocari asupra ordonanței procurorului Liuba Conșina din 13.12.2016, prin care a fost respinsă cererea avocatului C.Cojocari de scoatere de sub urmărire penală a numitului Stelian Crivăț și clasarea cauzei penale.

Ulterior, prin ordonanța procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al oficiului Buiucani, Eduard Mașnic, din 07.03.2017, a fost respinsă plângerea avocatului C.Cojocari asupra ordonanțelor procurorului

Liuba Coșina din 13.12.2016, de punere sub învinuire a lui Stelian Crivăț și inițiere a investigațiilor de căutare.

La 27.03.2017, prin încheierea Judecătoriei Chișinău a fost admisă parțial plângerea avocatului C.Cojocari, depusă în interesele cet.Stelian Crivăț, fiind declarată nulitatea ordonanței procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef al oficiului Buiucani Eduard Mașnic din 25.01.2017 și a ordonanței procurorului Liuba Coșina din 13.12.2016.

Totodată, instanța de judecată a obligat procurorul „...să supună reexaminării cererea avocatului Constantin Cojocari din 13.12.2016, cu privire la scoaterea de sub urmărire penală a lui Stelian Crivăț și clasarea procesului penal, și să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului conturate în toate amănuntele în conținutul încheierii judecătorești, inclusiv și consecințele acestora, după care, să se adopte o hotărâre în condițiile legii... ”.

Potrivit concluziilor Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale și a procurorului pentru misiuni speciale Ruslan Toma, procurorul Liuba Coșina a dispus începerea urmăririi penale fără existența la momentul intentării a unei bănuieli rezonabile că cet.Stelian Crivăț ar fi putut săvârși infracțiunea.

Urmărirea penală în cauza penală nr.2016031972 a fost efectuată cu încălcarea termenului rezonabil (mai mult de 6 luni de zile).

Termenul de urmărire penală a fost prelungit de procurorul Liuba Coșina prin ordonanțe nemotivate din 15.09.2016, 14.10.2016, 14.11.2016 și 14.12.2016, 13.01.2017, 13.02.2017 și 13.03.2017. Urmărirea penală pe caz a fost efectuată superficial, nefiind elucidate circumstanțele importante ale cazului, fapt ce a adus la punerea lui Stelian Crivăț sub învinuire, fără probe concludente ce ar demonstra vinovăția lui.

Astfel, s-a omis verificarea declarațiilor bănuितului Stelian Crivăț ce se referă la procedura de înmormântare a fiului Mihail Crivăț. La fel, nu au fost examinate bunurile ridicate din apartament, care se aflau la păstrare la bănuित, prin prisma stabilirii valorii acestora.

Totodată, nu au fost stabilite datele concrete ale automobilului de model „Volkswagen Passat”, indicat în ordonanța de punere sub învinuire: data producerii, numărul de înregistrare, proprietarul, documentele care confirmă valoarea acestuia.

De asemenea, nu au fost verificate declarațiile martorului Ana Dosca, precum că lăntșorul din aur, ce aparține decedatului Mihail Crivăț, se află la cet. Valentin Crivăț, precum și declarațiile martorului Svetlana Crivăț că anume ea împreună cu fratele său Valentin Crivăț au luat lucrurile din apartament în momentul când s-au despărțit cu concubinul Mihail Crivăț.

Investigațiile în vederea căutării lui Stelian Crivăț au fost dispuse de procurorul Liuba Coșina cu încălcarea prevederilor art.288 din Codul de procedură penală, potrivit căruia asemenea acțiune poate fi dispusă în cazul în care nu se cunoaște locul unde se află persoana pusă sub învinuire, precum și în cazul în care învinuitul se ascunde de organul de urmărire penală.

În materialele cauzei penale lipsesc dovezi că învinuitul a fost citat în modul prevăzut de art.236 din Codul de procedură penală sau că se ascunde de la organul de urmărire penală, sau că nu se cunoaște locul de aflare al acestuia.

Dosarul nu conține nici date despre expedierea ordonanței de inițiere a investigațiilor de căutare pentru executare la organul de urmărire penală.

Consiliul apreciază că aceste din urmă omisiuni și ilegalități, au fost efectuate tendențios, or *procurorul de caz a dispus demararea investigațiilor doar pentru a crea aparențe de legalitate asupra termenului în care se impune adoptarea ordonanței de punere sub învinuire, fără a fi examinată această acțiune procesuală din perspectiva respectării prevederilor art.5 din CEDO.*

Potrivit concluziei Inspecției procurorilor, la investigarea cauzei penale, procurorul-conducător pe caz, Liuba Conșina, a încălcat prevederile art.19, 20, 236, 274, 281, 288 din Codul de procedură penală.

Fiind audiată în cadrul verificării sesizării, procurorul Liuba Conșina a explicat că nu a ținut la control suficient cauza penală nr.2016031972 din cauza volumului mare de lucru. În cadrul urmăririi penale nu a dat indicații în scris la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, deoarece a avut încredere în experiența ofițerului de urmărire penală.

Cu referire la citarea bănuțului Stelian Crivăț și a avocatului său, procurorul Conșina a menționat că aceștia au fost citați prin telefon, însă nu s-au prezentat.

Încadrarea abaterii și individualizarea sancțiunii disciplinare:

Analizând probele administrate, Consiliul constată că procedura disciplinară este întemeiată, iar abaterea disciplinară reținută în sarcina procurorului Liuba Conșina reprezintă o încălcare a standardelor de conduită ale procurorilor prevăzute de dispozițiile art.38 lit.a) și b) din Legea cu privire la Procuratură.

Consiliul reține că materialul probator administrat atât în faza controlului de serviciu, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiul de disciplină și etică, denotă cu certitudine că toate elementele abaterii disciplinare menționate *supra* sunt întrunite.

Potrivit art.38 lit.a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură constituie abatere disciplinară - *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.*

Referitor la capătul de acuzare în materie disciplinară, care se circumscrie laturii obiective a abaterii disciplinare prevăzută de art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, starea de fapt, reținută de Inspecția procurorilor și confirmată parțial de procurorul Liuba Conșina, evidențiază încălcarea de către aceasta a responsabilităților specifice funcției, a normelor de procedură, responsabilități concretizate în cerința imperativă prevăzută de art.6 alin.(3) lit.a), c) și d) din Legea menționată *supra*, dispoziție legală, potrivit căreia procurorii sunt obligați să îndeplinească obligațiile de serviciu în strictă conformitate cu Constituția și cu legile Republicii Moldova, să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale, să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

De asemenea, această abatere disciplinară presupune încălcarea standardelor de conduită impuse procurorilor de dispozițiile pct.6.1.1, 6.2.4 și pct.6.5.1 din Codul de etică al procurorului. Procurorul Liuba Conșina a încălcat dispozițiile legale procedurale care reglementează plenitudinea desfășurării urmăririi penale și respectarea drepturilor participanților la un proces echitabil.

Mai mult ca atât, din dispozițiile Codului de etică rezultă că procurorii sunt obligați să-și îndeplinească cu competență și corectitudine îndatoririle profesionale și

sunt datori să depună diligența necesară în vederea îndeplinirii lucrărilor repartizate, cu respectarea termenelor și procedurilor legale.

În acest sens, Consiliul remarcă irelevanța afirmațiilor procurorului Liuba Conșina, raportate la cazul în speță. Potrivit materialelor controlului de serviciu, îndeplinirea necorespunzătoare de către procuror a atribuțiilor de serviciu se confirmă prin:

- ordonanțele de prelungire formală, cu un conținut asemănător, a termenului de urmărire penală în cauza nr.2016031972 (7 la număr);

- încheierea instanței de judecată din 27.03.2017 prin care au fost declarate nule ordonanța procurorului-șef din 25.01.2017 și ordonanța procurorului Liuba Conșina din 13.12.2016

- copiile actelor procedurale anexate la sesizare, ce confirmă erorile procedurale comise.

Forma vinovăției

În speță, în ceea ce privește forma de vinovăție, ce caracterizează abaterea disciplinară, Consiliul consideră că aceasta este cea a intenției, procurorul Liuba Conșina realizând că încalcă principiile de desfășurare a procesului penal și etică și prevăzând rezultatul faptei sale, respectiv - afectarea încrederii în actul de justiție, a acceptat eventualitatea producerii lui. Vinovăția procurorului în cadrul acestor abateri disciplinare se raportează atât la standardele de conduită impuse de profesie, cât și la cerințele societății în respectarea unor valori unanim acceptate.

Urmarea produsă prin săvârșirea acestor abateri disciplinare, constă în lezarea valorilor sociale privitoare la actul de justiție care presupune, pe lângă organizarea și funcționarea organelor judiciare, înfăptuirea corectă a actului de justiție, precum și deteriorarea încrederii și a respectului opiniei publice față de funcția de procuror, cu consecința afectării imaginii justiției, ca sistem în apărarea ordinii de drept.

La individualizarea sancțiunii, Consiliul ia în considerație circumstanțele cazului, gravitatea, împrejurările, legătura de cauzalitate și consecințele directe ale faptelor săvârșite de procuror, considerând că se justifică aplicarea sancțiunii disciplinare - mustrare. În această ordine de idei, Consiliul reiterează că gravitatea abaterii este proporțională acestei pedepse.

Din aceste considerente, Consiliul va modifica Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.13-42/17 (III) din 09.06.2017 în conformitate cu prevederile art.86 alin.(3) lit.b) din Legea nr.3 cu privire la Procuratură.

În temeiul art.39 alin.(1) lit.b) și alin.(3), art.70 alin.(1) lit.f), art.77, art.79, art.86 alin.(3) lit.b) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A admite contestația Inspecției procurorilor și a procurorului pentru misiuni speciale, Ruslan Toma împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică **nr.13-42/17 (III) din 09.06.2017**, adoptată în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Buiucani, Liuba Conșina.

2. A casa Hotărârea Colegiului de disciplină și etică **nr.13-42/17 (III) din 09.06.2017** și a adopta o nouă Hotărâre pe marginea procedurii disciplinare, aplicând procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Buiucani, Liuba Conșina,

sanctiunea disciplinară - **mustrare**, considerând că efectele juridice ale sancțiunii încep cu data pronunțării prezentei Hotărâri.

3. Prezenta hotărâre se publică pe pagina web oficială a Procuraturii, www.procuratura.md, link-ul *Consiliul Superior al Procurorilor*, rubrica *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în Curtea Supremă de Justiție, în Completul care examinează contestațiile împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, în termen de 10 de la data comunicării.

5. Prezenta hotărâre se remite persoanelor interesate pentru informare.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Numele și prenumele</i>	<i>Semnătura</i>
1	CEBOTARI Vladimir	
2	FORTUNA Ghenadie	
3	HADÎRCĂ Igor	
4	HARUNJEN Eduard	
5	MARIȚ Alexandru	
6	MAȘNIC Eduard	
7	MICU Victor	
8	MOROZ Remus	
9	POPOV Ruslan	
10	STOINOV Vasili	
11	TUREAC Viorel	

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

Mircea ROȘIORU

Hotărârea redactată integral mi-a fost înmănată la ____ .07.2017

Liuba Conșina
